

Vlaanderen
is omgeving

Evaluatie omgevingsvergunningen- decreet

Een studie uitgevoerd door:

- IDEA Consult
- Atelier Romain
- Adhemar.law

in opdracht van het Departement Omgeving

DEPARTEMENT
OMGEVING

Het Decreet

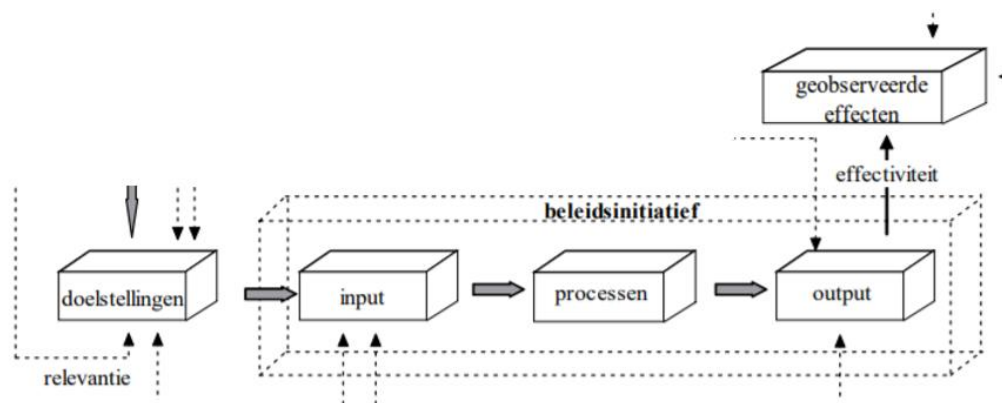
Het decreet voerde in een aantal belangrijke vernieuwingen toe:

- Integratie van de milieuvergunning (of melding) en de stedenbouwkundige vergunning (of melding) in één vergunning en één procedure. Door de integratie werd een globale en integrale beoordeling mogelijk.
- Overstap naar een omgevingsvergunning voor onbepaalde duur (voor exploitaties) die algemeen en gericht geëvalueerd wordt.
- De integratie van de behandeling en beoordeling van een project-MER en een Omgevingsveiligheidsrapport in de vergunningverlening
- Een vereenvoudiging en het transparanter maken van vergunningsprocedures, met bijzondere aandacht voor flexibiliteit en participatie van het publiek. Er werd ingezet op digitalisering om sneller en efficiënter te kunnen werken.

Het Omgevingsvergunningsdecreet voorzag in een evaluatie na drie jaar.

Wat willen we weten

Heeft het decreet de doelstellingen waargemaakt en welke bijstellingen zijn nodig?

Realisatiegericht en efficiënte instrumenten, die met eenvoudige oplossingsgerichte procedures leiden tot robuuste beslissingen.

Wat willen we weten

Het Omgevingsvergunningendecreet beoogde 3 grote doelstellingen

- De verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten;

- Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek;

- Een betere en rechtszekere besluitvorming om zo procedurewinsten te realiseren.

Wat willen we weten

Het Omgevingsvergunningendecreet streefde 2 belangrijke effecten en/impact na

- Een beter economisch en investeringsklimaat

- Een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten

Na 3 jaar te kort om impact of effect echt goed te meten, intermediaire effecten

Wat willen we weten

Focus op de **'globale werking'** van het decreet:

- de 'unieke' vergunning,
 - oplossingsgericht karakter en kwalitatieve vergunningverlening,
 - geïntegreerd werken en geïntegreerde advisering (GOVC of POVC),
 - uitgetekende subsidiariteit of bevoegdheidsverdeling
-
- **Buiten de scope** van het onderzoek:
 - Latere integratie van kleinhandelsactiviteiten en vegetatiewijzigingen
 - Vormingsdagen, leidraden, permanente vorming, ...
 - Omgevingsbeleid

De onderdelen van de opdracht

Evaluatie o.b.v. feiten en ervaring

- Feiten (kwantitatief luik, juridische analyse, benchmark)
- Ervaring (kwalitatief luik : bevraging van betrokkenen via ruime bevraging, werksessies, case-onderzoek, ..)

Beleidsaanbevelingen uit de evaluatie

- Samenbrengen leerpunten
- Formuleren aanbevelingen in relatie tot Regeerakkoord

De stakeholdersgroepen werden afgebakend tot die actoren die actief in aanraking kwamen met de werking van het Decreet.

Wat mag je verwachten

- De blik van de actoren is divers (brede groep actoren)
- Over sommige punten was consensus, over andere punten niet. De evaluatie brengt beide naar boven.
- De evaluatie bundelt feiten, ervaringen en meningen, verkent aanbevelingen en geeft de basis voor het maken van onderbouwde keuzes.
- Regeerakkoord bood wel kader (scherpstellen van aanbevelingen)
- De evaluatie stopt waar het maken van keuzes begint.

Tijdslijn

Juni 2020

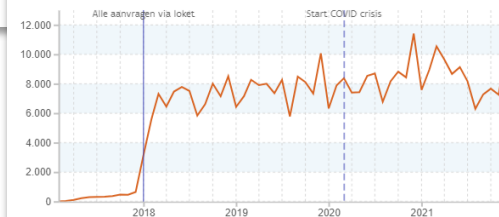
Internationale benchmark
omgevingsvergunningenproces
doorlooptijden en oplossingsst
Eindrapport
DEPARTEMENT
OMGEVING

Oktober 2020

Aantal ingediende vergunningsaanvragen

377.758

Evolutie van het aantal aanvragen volgens jaar van indiening

Cijfers per 10.000 inwoners

Evolutie van

Cijfers in absolute waarden

Vlaanderen DEPARTEMENT OMGEVING

ENQUÊTE OMGEVINGSVERGUNNINGSDIRECTIE

Geachte,

Het Departement Omgeving maakt een evaluatie op van de werking van het Omgevingsvergunningendecreet. Dit decreet trad in werking op 23 februari 2017. Het is een belangrijk instrument in het omgevingsbeleid en heeft een grote maatschappelijke impact.

Optimalisatie Omgevingsvergunningendecreet

Basis van deze evaluatie wil de Vlaamse regering de vergunningen versnellen, versnellen en nog meer oplossingsgericht te maken genomen beslissingen moeten ook bestand zijn tegen beroepen procedurele redenen, waarbij het maatschappelijke belang primeer individuele belangen.

Deel uw ervaringen met ons

Uw ervaringen en die van uw organisatie zijn heel belangrijk, zo evaluatie zelf als voor de optimalisatie van het decreet! Met een online enquête bij de belangrijkste actoren die beroepen decreet te maken krijgen, willen we achterhalen of de doelstelling decreet bereikt worden, en zo ja in welke mate. Aanvullend wilt sterke en zwakke punten en mogelijke verbeterpunten in beeld brengen.

Online enquête praktisch

De enquête bestaat uit twee delen:

1. algemene vragen over de globale werking van het decreet;
2. meer gedetailleerde vragen over de verschillende processen.

De enquête duurt 20 tot 50 minuten, maar u kan op elk moment onderbreken en later hernemen. U heeft tijd tot en met 22 maart 2021.

Met vragen kan u terecht bij IDEA Consult (idea@ideaconsult.be) dat de enquête uitvoert. Alle vragen worden vertrouwelijk behandeld.

Wij danken u alvast voor uw medewerking!

Juli 2021
Eindrapport

Vlaanderen
is omgeving

Opbouw toelichting resultaten

- Evaluatie van de doelstellingen (doelbereik) van het Decreet
- Evaluatie van de effecten en impact van het Decreet
- Algemene aanbevelingen voor optimalisatie van het Decreet
- Concrete optimalisatiepistes

Vlaanderen
is omgeving

Doelbereik van het Decreet

DEPARTEMENT
OMGEVING

Leiegardens 2014, Your Estate Solution

Algemene conclusie (1)

Het evaluatieonderzoek concludeert dat de vooropgestelde doelstellingen van het Decreet in belangrijke mate bereikt werden.

Integratie ruimte en milieu wordt als **één van de grootste vernieuwingen** beschouwd;

Integratie leidt tot betere beslissingen en snellere realisatie:

- Geïntegreerde aanpak: één dossier, één procedure, één openbaar onderzoek
- **Tijds winst, eenvoudiger en transparant;**
- Beeld en beoordeling over geheel leidt tot **betere en meer rechtszekere besluitvorming.**

Flexibel karakter van procedure laat oplossingsgericht werken toe:

- Belang van goed voortraject (met vooroverleg), en oplossingsgerichte technieken (administratieve lus en wijzigingsverzoek).
- Procedures moeten **niet noodzakelijk sneller**, focus op oplossingsgerichte procedures die leiden tot werkbare en robuuste beslissingen

Algemene conclusie (2)

Maar tegelijk zijn er belangrijke verbeterpunten die het volledige doelbereik in de weg staan van. Bijsturingen ter optimaliseren proces :

- ▶ Verder inzetten op flexibiliteit
 - **Vooroverleg** kan nog verder versterkt worden;
 - Onderzoek **naar volledigheid en ontvankelijkheid** is waardevol maar kan op enkele punten nog vlotter;
 - Oplossingsgericht werken kan nog versterkt worden door drempels voor **wijzigingsverzoeken** weg te werken.
- ▶ Verduidelijken (betere wetgeving nastreven)
 - Overschakeling tussen de **vereenvoudigde en gewone procedure** (of omgekeerd) is niet mogelijk;
 - Onduidelijkheid over de beoordeling en het **toepassingsgebied van meldingen**;
 - **Bevoegdheidsverdeling** waar nodig aanpassen.
- ▶ **Adviesverlening** kan efficiënter en doelgerichter georganiseerd worden;
- ▶ Ontsluiting van **kennis en informatie** blijft een aandachtspunt.

Conclusies doelbereik verder in detail bekeken

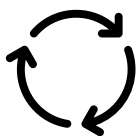
Opgebouwd rond de grote 3 doelstellingen van het decreet :

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten
2. Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek
3. Een betere en rechtszekere besluitvorming om zo procedurewinsten te realiseren

→ In de evaluatie is voor iedere doelstelling gekeken wat goed werkt (behouden), wat beter kan (optimaliseren), wat niet goed werkt (stoppen).

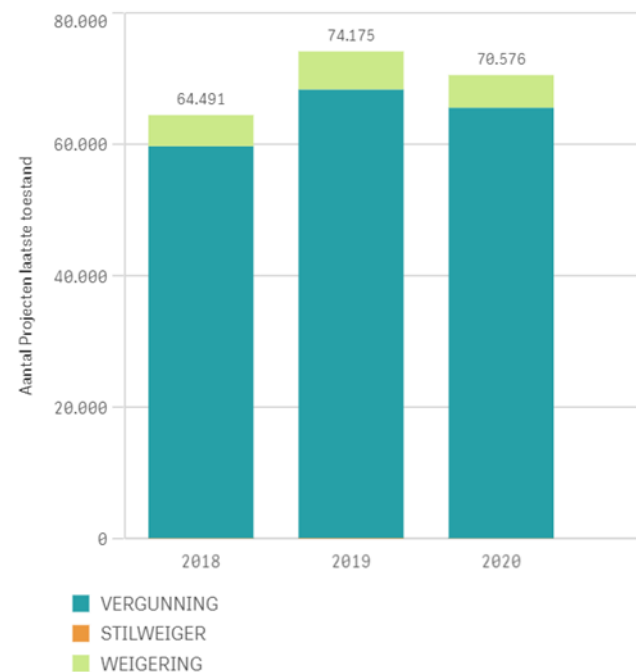
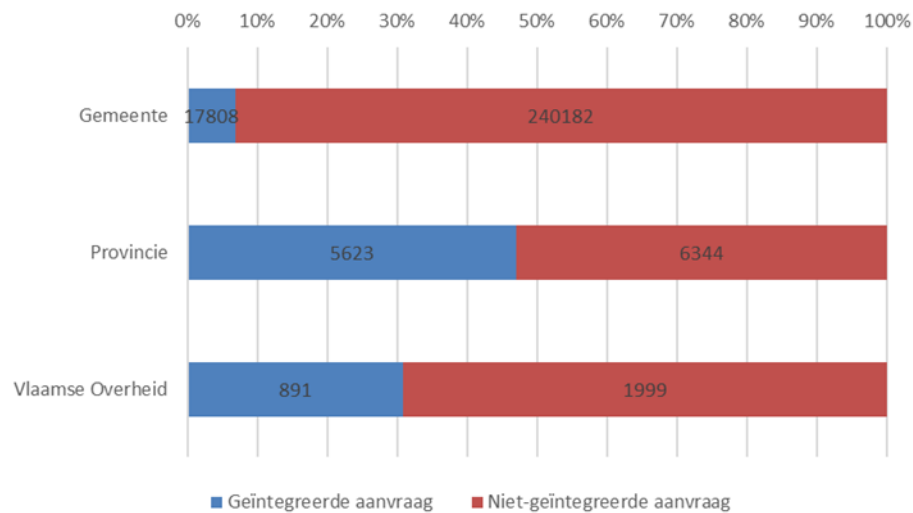

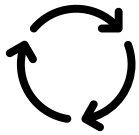
→ In de evaluatie is ook weergegeven waar consensus over is, en waar tegenstellingen zijn

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

- Er is consensus dat de integratie van ruimte en milieu in één vergunningsprocedure één van de grootste vernieuwingen is die een versnelling teweeg heeft gebracht.
 - Geïntegreerde aanvragen maken minder dan 10% van alle ingediende aanvragen uit binnen de 3 beleidsniveaus. In de provincies bedraagt het aandeel geïntegreerde aanvragen 47%.
 - 92,4% van alle aanvragen werd vergund, 7,6% van de aanvragen werd geweigerd.

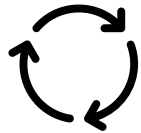

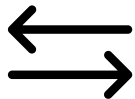
1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

- De **strakke en duidelijke termijnen** zorgen voor een vlottere beslissing over de aangevraagde projecten. Er is globaal consensus over de procedures en de termijnen (sneller is niet noodzakelijk beter)
 - De beslissingstermijnen in het Decreet zijn vervaltermijnen.
 - De doorlooptijd van een aanvraag vanaf indienen tot beslissing in eerste aanleg bedraagt gemiddeld 90 dagen (gemeenten beslissen na gemiddeld 82 dagen, de Provincies en het Vlaams gewest na ca. 130 dagen)
- De **meldingsprocedure** is een relatief eenvoudige en snelle procedure voor kleine en eenvoudige projecten (invoering van vervaltermijn en stilzwijgende aktename).

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

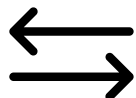

- Verschillende vernieuwingen hebben niet per sé een versnellend effect voor de betrokken procedurefase, maar versnellen wel het traject tot een uitvoerbare vergunning en realisatie. Er is consensus dat **goed voortraject en het oplossingsgericht werken** beter is dan korte beslistermijnen.
- Fase van volledigheid en ontvankelijkheid (V&O) kan probleemoplossend werken, en bij goede toepassing leiden tot het vlot doorlopen van de procedures.

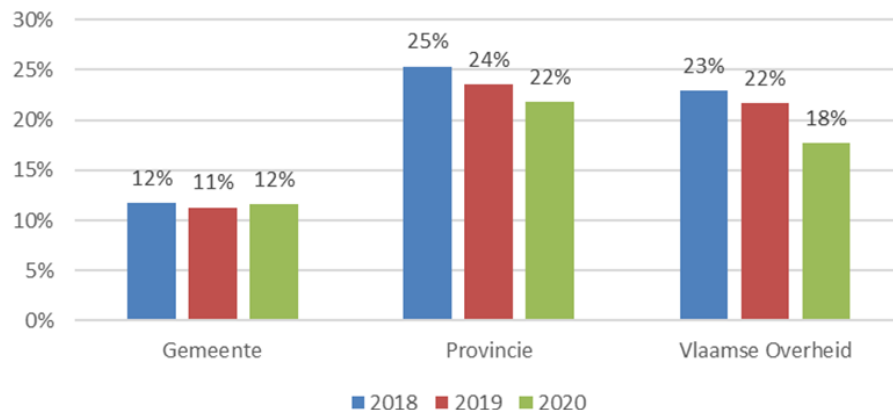
- Goed voortraject met oa vooroverleg en/of onderzoek naar de V&O is bij goede toepassing probleemoplossend, maar:
 - Vooroverleg vraagt tijd (goed samengesteld dossier, kwalitatief advies, ...)
 - De administratieve last bij V&O, in bijzonder voor geïntegreerde aanvragen, is voor alle betrokkenen gestegen, oa. door de toenemende inhoudelijke complexiteit en focus op vormelijke aspecten

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

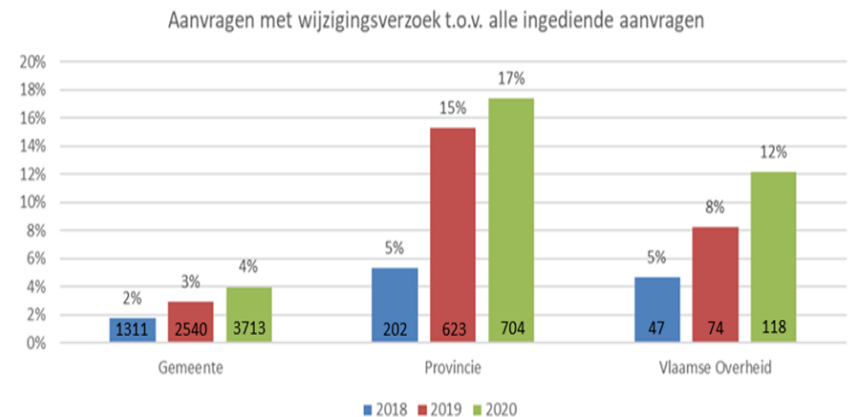
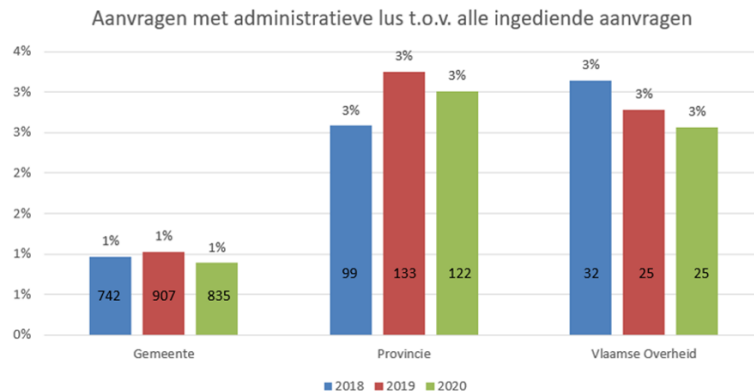
- Het **onderzoek naar V&O** speelt een belangrijke rol, maar het vereist steeds meer, tegen het initiële opzet in, een (vooraf) inhoudelijke beoordeling van de vergunning :
 - De inhoudelijke aspecten bij een V&O zijn niet altijd eenvoudig te beoordelen (vb. onlosmakelijke verbondenheid, afwijkingen, vrijstellingen, vergunnings- en meldingsplicht);
 - De inhoudelijke en formele vereisten van de aan te leveren dossierstukken zijn niet altijd eenvoudig te beoordelen
 - Het omgevingsloket laat vandaag nog het indienen van onvolledige dossiers en indienen bij een onbevoegde overheid toe;

Aantal aanvragen onvolledig of onontvankelijk
tov alle ingediende aanvragen

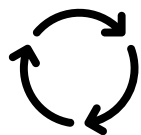

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

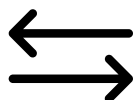
- Verschillende vernieuwingen – oa. administratieve lus en het wijzigingsverzoek – hebben niet per sé een versnellend effect voor de betrokken procedurefase, maar versnellen wel het traject tot een uitvoerbare vergunning en realisatie.
- Er is consensus dat **goed voortraject** en het oplossingsgericht werken beter is dan korte beslistermijnen

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

- Er is consensus dat **goed voortraject** en het oplossingsgericht werken beter is dan korte beslistermijnen

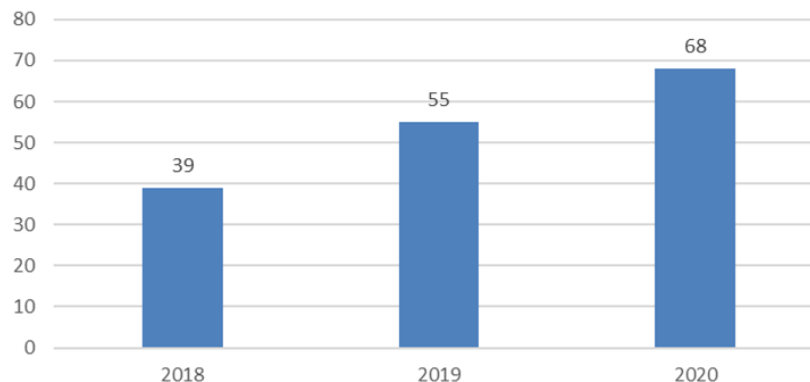

- Enkele aanpassingen aan procedures kunnen de snelheid verhogen:
 - Onmogelijke **overstap** van de vereenvoudigde naar de gewone procedure

- De **omzettingsprocedure** voor omzetting milieuvergunningen voor 20 jaar naar een vergunning van onbepaalde duur is niet gebruiksvriendelijk.

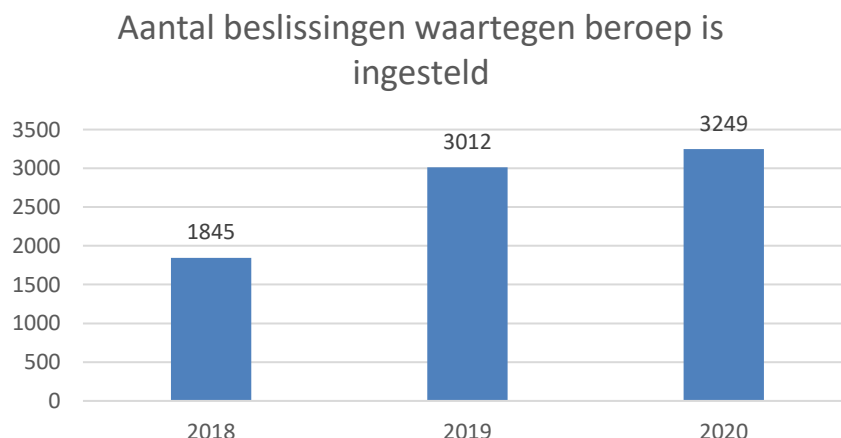
Mededeling met vraag tot omzetting van een milieuvergunning

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

- Het **administratief beroep**: 8 215 ingediend in de periode 2018-2020 (4%)

→ van de ontvankelijke beroepen wordt 36% van de beslissingen gewijzigd in laatste aanleg, gemiddelde uitspraak na 96,5 dagen

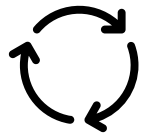

- Het **beroep bij de Rvwb**: gemiddelde instroom van 900 per jaar (1,3%)

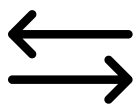
→ van de ontvankelijke beroepen wordt 65% van de beslissingen vernietigd door de Raad, gemiddelde uitspraak na 15 maanden

(buiten scope van evaluatie, ter info)

1. Verwezenlijking van projecten op een vlotte en snelle manier met minder administratieve lasten

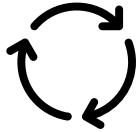

- Het **administratief beroep** is een waardevolle procedurestap. Het administratief beroep bevat eveneens de oplossingsgerichte technieken die bij een beroep bij de Raad niet mogelijk zijn. Een administratief beroep vertraagt de procedure maar bevat ook handvaten om tot een uitvoerbare beslissing te komen (devolutief karakter, definitieve beslissing, ...).
 - Drempels om in beroep te gaan en termijnen blijven voorwerp van meningsverschillen
 - Actoren geen voorstander van kortere termijnen, vooral oplossingsgerichte aanpak en realisatie binnen aanvaardbare termijn
 - Aantal beroepen bij rvvb is beperkt, en daarvan aantal vernietigingen nog beperkter

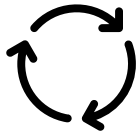
- Het schorsend karakter van het administratief beroep is echter niet steeds in alle situaties nuttig volgens een bepaalde aanvragersgroep.
- Wetgeving verduidelijken rond bekendmaking beslissing en ontvankelijkheid beroep (beroepstermijn)

2. Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek

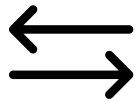
- De **integratie van de vergunningen** heeft de transparantie algemeen gezien verhoogd voor de aanvrager en het betrokken publiek, er is duidelijkheid over het geheel in 1 dossier. Maar ze voegt een inhoudelijke complexiteit toe. Moeilijkheden met de interpretatie van **het begrip onlosmakelijk verbonden** en de implicaties ervan.
- Actualiseren van de vergunningstoestand brengt ook duidelijkheid.
- Het Decreet heeft een positieve bijdrage geleverd aan eenvoudigere en transparantere procedures en dit vooral door de **digitalisering via het Omgevingsloket**:
 - Een aanvrager kan zijn dossier digitaal opvolgen
 - Het betrokken publiek kan openbare onderzoeken en beslissingen online raadplegen (mits gekende beperkingen rond inzage digitale documenten)
 - De VVO'n en AVI's hebben een beter projectoverzicht
 - Digitaal werken blijft een uitdaging (deze studie deed geen evaluatie loket)

2. Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek

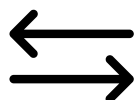
- Uit analyse van rechtspraak en rechtsleer blijkt dat de reductie tot 2 procedures eenvoudige en transparante regelgeving ten goede komt.

Voor 68,29% van de aanvragen waarover een beslissing is genomen, werd de vereenvoudigde procedure toegepast. Voor dossiers waar gemeenten bevoegd zijn, is dit 70%. Voor de provincie werd voor slechts 33% van dossiers de vereenvoudigde procedure toegepast, bij het Vlaams gewest is dit 36%. De doorlooptijd vanaf indienen tot een beslissing in eerste aanleg is voor de vereenvoudigde procedure gemiddeld 74 dagen, voor de gewone procedure 125 dagen.

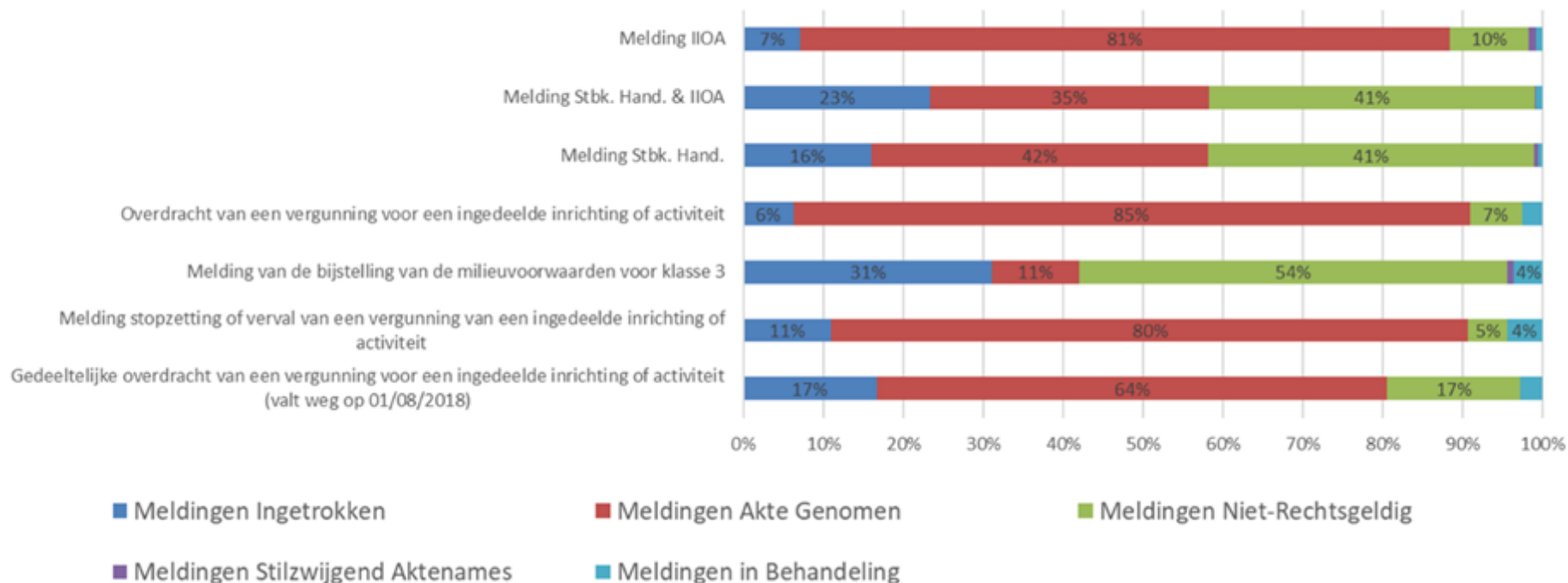
- Reductie van het aantal procedures draagt bij aan eenvoud en transparantie, maar :
 - Er zijn nog onduidelijkheden over het toepassingsgebied van de vereenvoudigde/gewone procedure;
 - Veel **wijzigingsverzoeken** in hetzelfde dossier leidt tot onoverzichtelijke dossiers (cfr aanpassing van het loket hiervoor)
 - Scope van MER/OVR is wetgevend onvoldoende duidelijk geregeld, vooral voor heel grote, dynamische inrichtingen.
 - Afstemming sectorale wetgeving niet altijd evident

2. Eenvoudigere en transparantere procedures, met bijzondere aandacht voor de participatie van het publiek

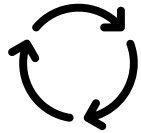

- Onduidelijkheden over de beoordelingsgraad en het toepassingsgebied van melding

Meldingen volgens projecttype

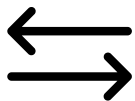

3. Een betere en rechtszekere besluitvorming om zo procedurewinsten te realiseren

De **integratie** heeft geleid tot het voorkomen van tegenstrijdige beslissingen. Een project wordt integraal door één bevoegde overheid binnen één procedure bekeken.

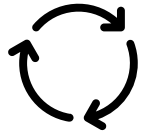
- De **bevoegdheidsverdeling** zorgt ervoor dat de overgrote meerderheid van projecten op het juiste niveau behandeld worden (in grote lijnen is de verdeling ok)
- De **OVC** brengt de verschillende expertises samen rond de tafel in het belang van een probleemoplossende aanpak
- Het **inwinnen van adviezen** laat toe het dossier in zijn geheel en in al zijn aspecten te beoordelen

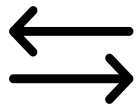
Anderzijds bracht het onderzoek ook bepaalde elementen naar voor die kunnen leiden tot minder goede rechtszekerheid of slechtere besluitvorming:

- De **integratie van milieu en ruimte** leidt tot inhoudelijke complexiteit met meer kans op procedurefouten of verdeelde adviezen
- Vaststelling dat een aantal adviesinstanties minder (uitgebreid) adviseren (en minder deelnemen aan de commissies)
- Bevoegdheidsverdeling nog verder finetunen

3. Een betere en rechtszekere besluitvorming om zo procedurewinsten te realiseren

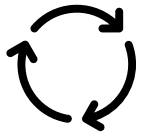
- Belang van een goed voortraject en oplossingsgericht karakter
 - Het **informeel vooroverleg** of de **projectvergadering** geeft een indicatie van vergunbaarheid
 - Het **onderzoek naar V&O** leidt, wanneer goed toegepast, tot betere aanvraagdossiers en een vlotter procedureverloop nadien
 - Met de **administratieve lus** kunnen onregelmatigheden tijdens de procedure opgelost worden
 - Het **wijzigingsverzoek** zorgt ervoor dat er tijdens de procedure kan gewerkt worden aan een betere besluitvorming

Anderzijds bracht het onderzoek ook bepaalde elementen naar voor die kunnen leiden tot minder goede rechtszekerheid of slechtere besluitvorming:

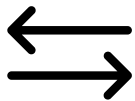
- Bepaalde **termijnen** zijn volgens de VVO'n te kort om oplossingsgericht te werken aan een betere besluitvorming. (Bv. in de vereenvoudigde procedure of wanneer er reeds termijnverlenging werd toegestaan)
- Oneigenlijk gebruik van de **administratieve lus**, louter voor termijnverlening, zorgt voor een minder juridisch robuuste vergunning

Een betere en rechtszekere besluitvorming om zo procedurewinsten te realiseren³.

- Onbepaalde duur

- De **vergunning van onbepaalde duur** biedt meer garanties voor de exploitant (continuïteit en rechtszekerheid)
- Evaluatiesysteem nog niet operationeel (gerichte / algemene). Nog geen conclusies binnen deze evaluatiestudie

- Limitatieve lijst voor uitzonderingen op onbepaalde duur herbekijken (oa in kader van beleidsprioriteiten zoals stikstof of droogte)

Vlaanderen
is omgeving

Effecten en impact van het Decreet

DEPARTEMENT
OMGEVING

Een beter economisch en investeringsklimaat

- Decreet bracht belangrijke verbeteringen voor initiatiefnemers: meer oplossingsgerichte procedures, een verhoogde transparantie en een betere besluitvorming.
- Bouwheren, exploitanten, studiebureaus en omgevingsprofessionals schatten de impact op het investeringsklimaat beperkt tot negatief in.
- De belangrijkste verklaringen voor de negatieve evaluatie liggen buiten de werking van het Decreet, met name:
 - Algemene complexiteit van het Vlaamse Omgevingsbeleid
 - Moeilijke afstemming van het Decreet met andere sectorale regelgeving
 - Minder persoonlijke contacten tussen de aanvragers en overheden als gevolg van de digitalisering
 - Juridisering van de maatschappij, mondigere burgers en de makkelijke toegang tot beroep
 - Capaciteitstekort bij de betrokken overheden

Een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten

- Decreet leidde tot een meer geïntegreerde benadering van omgevingsprojecten bij de betrokken actoren.
- Verschillende knelpunten, voornamelijk buiten de werking van het Decreet, staan de geïntegreerde benadering nog deels in de weg:
 - Goed leren samenwerken vraagt tijd
 - Gebrek aan voldoende personeelscapaciteit met de juiste expertise binnen de betrokken overheden
 - Werkorganisatie binnen de betrokken overheden

Vlaanderen
is omgeving

Internationale benchmark- studie

Een studie uitgevoerd door:
Deloitte Legal

in opdracht van het Departement Omgeving

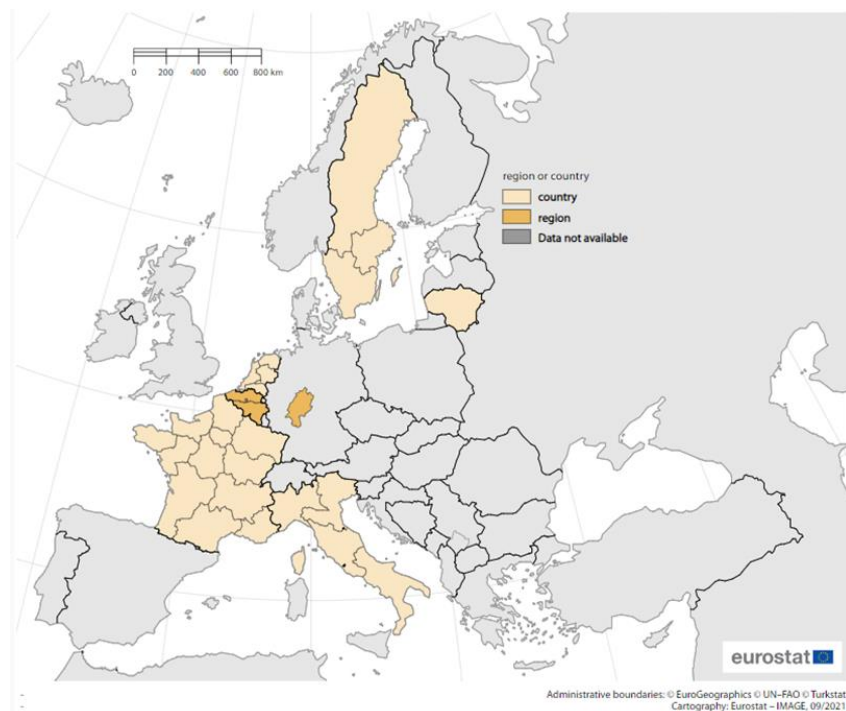
DEPARTEMENT
OMGEVING

Leiegardens 2014, Your Estate Solution

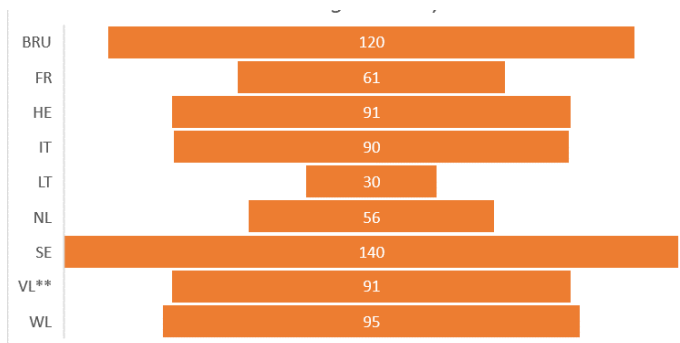
Internationale benchmarkstudie

- ▶ Vlaams Gewest in vergelijking met:
 - Regio's: Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Waals Gewest – Hessen (D);
 - Landen: Nederland – Frankrijk – Zweden – Italië – Letland;
- ▶ Elke regio en elk land zeer verschillend: procedurestappen, dossiervereisten & data
 - Vergelijken daarom moeilijk;
- ▶ Juridische analyse
- ▶ Bevraging van bevoorrechte getuigen voor concrete situaties

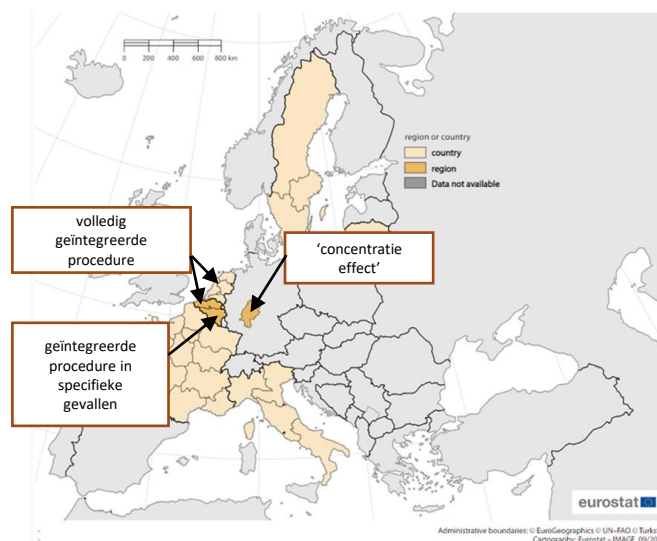
Internationale benchmarkstudie: resultaten

- ▶ De maximum duurtijd bouwen huis:
 - 30 dagen: Litouwen (*)
 - 90 dagen: Vlaanderen, (= Hessen, Italië, Wallonië)
 - 120+ dagen: Zweden (Brussel)

- ▶ Integratie tussen milieu en RO

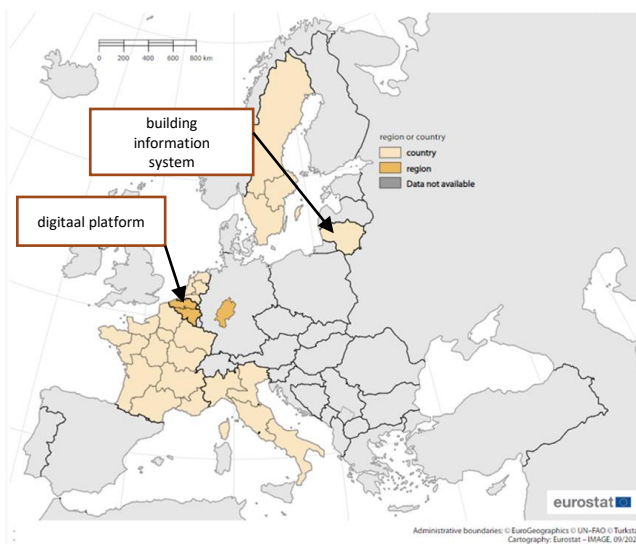
→ alleen in Vlaanderen en Nederland volledig

Internationale benchmarkstudie: resultaten (2)

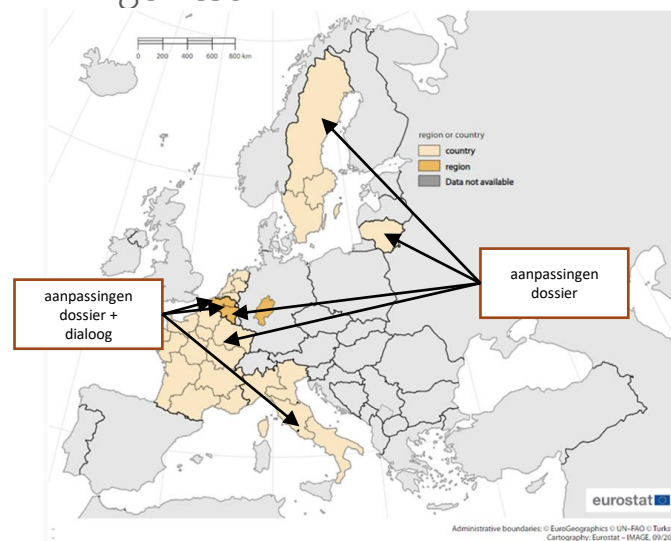
► Digitalisering

→ Vlaanderen aan de leiding, samen met Litouwen

► Dialoog en aanpassing dossiers tijdens procedure zonder opnieuw te moeten starten

→ Vlaanderen op kop, samen met Italië, Brussels gewest

Algemene aanbevelingen voor optimalisatie

DEPARTEMENT
OMGEVING

Vlaanderen
is omgeving

Aanbevelingen voor optimalisatie

- ▶ Beleidsaanbevelingen in lijn met regeerakkoord en beleidsnota;
- ▶ Oorspronkelijke uitgangspunten decreet behouden:
 - aanbevelingen enkel ifv optimaal doelbereik.
- ▶ Oplossingsgericht optreden doorheen het hele traject van vooroverleg tot vergunning verder versterken:
 - Herdenken en versterken van de formele en informele overlegmodaliteiten vroeg in het traject;
 - Verduidelijking en vereenvoudiging van de volledigheid en ontvankelijk van aanvragen;
 - Mogelijkheden tot oplossingsgericht werken nog versterken;
 - Mogelijkheid nodig om verleende vergunningen bij te sturen (wijzigende vergunning).

Aanbevelingen voor optimalisatie

- ▶ Inzetten op eenvoudige procedures en heldere regelgeving
 - Modulaire procedures voor vergunningsaanvragen, met integratie van evaluatie en bijstelling;
 - Vereenvoudigen en stroomlijnen van de meldingsprocedure en de gevallen waarin een vergunning of melding inzake RO en milieu nodig is;
 - Herziening van de adviesverlening;
 - De bevoegdheidsverdeling aanpassen op basis van de praktijkervaringen.
- ▶ Omgevingsloket (nog) gebruiksvriendelijker;
- ▶ Inzetten op communicatie en informatiedeling over (toekomstige) wijzigingen aan regelgeving, maar ook verduidelijkingen rond huidige regelgeving.

Vlaanderen
is omgeving

Concrete optimalisatie pistes

DEPARTEMENT
OMGEVING

Concrete optimalisatiepistes

Opdeling van de optimalisaties volgens doelstelling

1. Vlottere en snellere projectrealisatie
2. Eenvoudigere en transparantere procedures
3. Betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

Categorisering van de optimalisaties volgens type

- Reguleren van procedures
- Reguleren van inhoudelijke beoordelingsaspecten
- Ondersteunen en versterken van actoren
- Organiseren en faciliteren

1. Vlottere en snellere projectrealisatie

Reguleren van procedures

Projectvergadering

- Mogelijkheid geven aan de besturen om de beslissing over een verzoek tot projectvergadering te delegeren naar de bevoegde ambtenaar.
- Onderzoeken hoe de toegang tot de projectvergadering uitgebreid/veralgemeend kan worden, met oog voor de nood aan flexibiliteit en beschikbare capaciteit binnen de VVO'n en AVI's.

V&O

- Aanpassing en vereenvoudiging van de oplijsting van de essentiële stukken nodig voor de beoordeling, waarbij het ontbreken een onvolledigheidsverklaring wettigt.
- Verduidelijken dat VVO'n bijkomende stukken kunnen opvragen die noodzakelijk zijn voor de behandeling ten gronde, doch zonder dat dit een reden is tot onvolledigheidsverklaring.
- Verduidelijken dat in geval een aanvrager op eigen initiatief essentiële stukken toevoegt aan het dossier er een nieuwe termijn begint te lopen voor het onderzoek naar V&O.
- Verduidelijken dat er in geval geen antwoord komt op een vraag naar vervollediging van de aanvraag, de procedure van rechtswege wordt stopgezet.

1. Vlottere en snellere projectrealisatie

Reguleren van procedures

Administratieve lus

- Ook bij aanvragen zonder openbaar onderzoek een verlenging van de beslissingstermijn voorzien bij toepassing van de administratieve lus
- Mogelijkheid geven aan het CBS en de deputatie om de beslissing over de toepassing van de administratieve lus te delegeren naar de bevoegde omgevingsambtenaar
- (Opnieuw) mogelijk maken om via de administratieve lus/ wijzigingsverzoek een m.e.r.-screeningsnota aan de aanvraag toe te voegen in zowel eerste aanleg als in beroep . Mogelijk uit te breiden met andere documenten en studies (bv. archeologienota, passende beoordeling, ...).
- Conflicterende sectorale regelgeving beter afstemmen (zodat bv. steeds de kortste van beide adviestermijnen gehanteerd wordt).

1. Vlottere en snellere projectrealisatie

Reguleren van procedures

Wijzigingsverzoek

- Een termijnverlenging voor wijzigingsverzoeken, ook in de procedures zonder nieuw openbaar onderzoek en ongeacht of er eerder al een termijnverlenging werd toegestaan.
- Mogelijkheid geven aan het CBS en deputatie om de goedkeuring van het wijzigingsverzoek te delegeren naar de bevoegde ambtenaar.
- Duidelijkere aflijning van het toepassingsgebied in eerste aanleg en in beroep
- Verduidelijking wanneer de VVO een wijzigingsverzoek kan weigeren
- Verduidelijking van de gevallen waarin er nood is aan een nieuw openbaar onderzoek

Verlenging van de beslissingstermijn

- Een termijnverlenging op vraag van de aanvragers ook mogelijk maken in eerste aanleg zowel in de procedures met als zonder openbaar onderzoek, ongeacht of er al een termijnverlenging werd toegepast.

1. Vlottere en snellere projectrealisatie

Reguleren van procedures

Administratief beroep

- De beperking van de schorsende werking van het administratief beroep onderzoeken.

Melding

- Teruggaan naar de essentie van de melding: een eenvoudig en snel instrument met enkel aktename, zonder beslissing (en bijhorende beoordeling).
- Gelijktelling van de termijn voor aktename binnen de meldingsprocedure voor Stedenbouwkundige handelingen en exploitaties.
- Herziening van de melding noodzaakt een bredere reflectie over het Vrijstellingenbesluit, de meldings- en vergunningsplicht,

1. Vlottere en snellere projectrealisatie

Reguleren van inhoudelijke beoordelingsaspecten

V&O

- Kritische evaluatie en bijsturing van de aanvraagformulieren op het vereiste detailniveau
- Kritische evaluatie en bijsturing van het Normenboek met aandacht voor het digitaal werken en rekening houdend met toekomstige evoluties (o.a. BIM)
- Kritische evaluatie en waar mogelijk bijsturing van inhoudelijke te beoordelen elementen bij het O&V-onderzoek

Administratieve lus

- Duidelijkere aflijning van het toepassingsgebied (onderscheid tav wijzigingsverzoek)

Melding

- Herziening van het toepassingsgebied en de samenhangende beoordelings-elementen.
- Deze herziening van de melding noodzaakt een bredere reflectie over het Vrijstellingenbesluit, de meldings- en vergunningsplicht,

2. Eenvoudigere en transparantere procedures

Reguleren van procedures

Aantal vergunningsprocedures

- Gelijkschakelen van gewone en vereenvoudigde procedure tot één enkele procedure. De bestaande termijnen blijven hierbij behouden
- Het uitwerken van een zogenaamde wijzigende omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen: het kunnen wijzigen van het voorwerp van de vergunning zonder dat de 'moedervergunning' hierbij in het gedrang komt.

Adviesverlening

- Verduidelijken en indien noodzakelijk beperken van de rol van de adviesinstanties in de vergunningsprocedures door aanpassing van de gevallen waarin advies wordt verleend (meer gericht adviseren), van de verplichte inhoud van de adviezen en van de gevolgen van het niet verlenen van een advies.

2. Eenvoudigere en transparantere procedures

Reguleren van procedures

Melding

- Teruggaan naar de essentie van melding: een eenvoudig en snel instrument met enkel aktename, zonder beslissing (en bijhorende beoordeling).
- Gelijktelling van de termijn voor aktename binnen de meldingsprocedure voor Stedenbouwkundige handelingen en exploitaties.
- Deze herziening van de melding noodzaakt een bredere reflectie over het Vrijstellingenbesluit, de meldings- en vergunningsplicht

Afwijkingsprocedure

- Verduidelijken van een aantal bepalingen van de procedure tot afwijking van de milieuvoorwaarden.

Vergunning na proef

- Aanpassing van de regelgeving zodat wanneer de vergunning op proef door de overheid in beroep wordt verleend het ook deze overheid is die over de proefperiode beslist.

2. Eenvoudigere en transparantere procedures

Reguleren van procedures

Vergunning van Onbepaalde duur

- Schrappen van de 'eenvoudige omzettingsprocedure' voor de omzetting van de vergunningstermijn van bepaalde naar onbepaalde duur.

Bijstelling van de voorwaarden

- Openbaar Onderzoek beperken tot verzoeken met versoepeling van de voorwaarden.
- Alternatieve pistes voor openbaarheid bekijken, de toewijzing van de kosten voor het Openbaar Onderzoek herbekijken, en verantwoordelijkheid voor de aanschrijving en de aanplakking herbekijken.
- Beperken van de AVI's door herziening van art. 37 voor bijstelling van de milieuvoorwaarden en art. 35 voor de bijstelling van de voorwaarden voor de stedenbouwkundige handelingen.
- Integratie van de procedure tot evaluatie van de milieuvoorwaarden en de procedure tot bijstelling van de milieuvoorwaarden.

2. Eenvoudigere en transparantere procedures

Reguleren van inhoudelijke beoordelingsaspecten

Vrijstellingenbesluit

- Herziening van het Vrijstellingenbesluit, Deze herziening noodzaakt een bredere reflectie, binnen een brede herziening van het stelsel van vrijstelling, melding en vergunningen

Melding

- Herziening en scherpstelling van het toepassingsgebied van de melding met combinatie van deklassering en opschalingen van bepaalde stedenbouwkundige handelingen en inrichtingen of activiteiten.
 - Er kan bv. onderscheid gemaakt worden tussen occasionele, tijdelijke en permanente handelingen. In functie van de helderheid kan de beoordelingsmarge van overheden hierbij verminderd worden.
 - Bij die handelingen of exploitaties waar er geen beoordeling nodig is, kan bv. teruggekeerd worden naar de oorspronkelijke 'aktenamen' waarbij tot onmiddellijke uitvoering overgegaan kan worden.
- Beperking van de stukken die ingediend moeten worden in kader een melding.
- Deze herziening noodzaakt een bredere reflectie over het Vrijstellingenbesluit, de meldings- en vergunningsplicht, in afstemming met alle betrokken actoren.

2. Eenvoudigere en transparantere procedures

Reguleren van inhoudelijke beoordelingsaspecten

Vrijstellingenbesluit

- Herziening van het Vrijstellingenbesluit.
- Deze herziening noodzaakt een bredere reflectie in verdere afstemming met alle betrokken actoren, binnen een brede herziening van het stelsel van vrijstelling, melding en vergunningen

Vergunning van onbepaalde duur

- Een beperkte en duidelijk afgelijnde uitbreiding van de mogelijkheden om een vergunning van bepaalde duur te geven
- Deze aanpassing van het toepassingsgebied moet bekeken worden in samenhang met een operationalisering van de gerichte evaluaties

3. Betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

Reguleren van procedures

Adviesverlening

- De keuze geven aan de gemeenten om voor het dossiergebonden overleg voor complexe aanvragen wel of geen advies te vragen aan de POVC.
- Op basis van verder onderzoek kan het advies van de POVC eventueel volledig geschrapt worden.
- Verplichting tot de interne integratie van de verschillende adviezen binnen één zelfde AVI.

OVC

- Herdenken van de criteria op basis waarvan bepaald wordt welke dossiers op de POVC en GOVC behandeld moeten worden.
- Vrijheid geven aan de deputaties om zelf te beslissen over welke deskundigheid nodig is voor de POVC, en dit zowel in eerste aanleg als beroep en hierbij zelf deskundigen in te schakelen

(stedenbouwkundig) Attest

- Uitbreiding van de mogelijkheden van een stedenbouwkundig attest naar een milieu-attest.

3. Betere besluitvorming en meer rechtszekerheid

Reguleren van inhoudelijke beoordelingsaspecten

Bevoegdheidsverdeling

- Herziening van de bevoegdheid van een aantal type projecten naar een lager bestuursniveau
 - Bvb. aanleg van golfterreinen, aquafinprojecten, telecominstallaties, deelprojecten voor ziekenhuisinfrastructuur die omwille van de oppervlakenorm (vloeroppervlakte van > 50.000m²) op Vlaams niveau behandeld worden, ...
- Herziening van de bevoegdheid van een aantal type projecten naar een hoger bestuursniveau,
 - Bvb. meldingsplichtige projecten op het grondgebied van twee of meer gemeenten, Windenergieprojecten

Informeren en sensibiliseren (1)

Alle betrokken actoren

- Inzetten op communicatie, kennisdeling en kennisopbouw bij alle betrokken actoren over de werking van de regelgeving

Adviesinstanties

- Informeren over de wettelijke vereisten m.b.t. de inhoud van de adviezen.

VVO'n

- Sensibilisering over het belang van informeel vooroverleg en projectvergadering binnen een klantgerichte overheidswerking, de grote meerwaarde en de mogelijke tijdswinst voor alle betrokkenen later in het traject.
- Sensibilisering om zo snel mogelijk beslissingen te nemen waarbij de termijnen, in het bijzonder bijkomende termijnen, niet steeds uitgeput worden.
- Sensibilisering en duidelijke, eenvoudige richtlijnen voor de VVO'n voor een uniformere en oplossingsgerichte toepassing van het onderzoek naar V&O
- Sensibilisering rond het beoordelen van de m.e.r.-screening

Informeren en sensibiliseren (2)

Bouwheren, exploitanten en studiebureaus

- Sensibilisering over het belang van een goed basisdossier voor een goed informeel vooroverleg. en juiste verwachtingen scheppen over het informeel vooroverleg
- Sensibilisering over het belang van een kwaliteitsvol en volledig aanvraagdossier
- Uniforme en eenvoudige leidraad voor de interpretatie van de richtlijnen uit het normenboek en de wijze waarop de aanvraagformulieren ingevuld moeten worden.
- Sensibilisering rond het correct invullen van de mer-screeningsvragen
- Informeren over het toepassingsgebied van de melding.

Organiseren en faciliteren (1)

Omgevingsloket

- Het Omgevingsloket moet aanvragers actief en gericht aansturen in het opladen van de noodzakelijke documenten en een indiening onmogelijk maken wanneer de noodzakelijke stukken ontbreken.
- Betere ondersteuning via het Omgevingsloket voor de organisatie van de projectvergadering met o.a. de contactopname met verplichte AVI's en eventueel een stedenbouwkundig attest of milieu-attest
- Aanbieden van alle info uit databanken met maximale ontsluiting van andere databronnen waarbij het 'only once' principe wordt gehanteerd.
- Nagaan welke acties verder geautomatiseerd en gedigitaliseerd kunnen worden
- Het uitwerken van een omgevingsvergunningenregister
- De actieve openbaarheid van het Omgevingsloket, het vervolledigen en beter ontsluiten van plannen en vergunningen voor het betrokken publiek en initiatiefnemers
- Inzage van bezwaarschriften door de aanvragers mogelijk maken om hier tegemoet aan te kunnen komen

Organiseren en faciliteren (2)

Online vergadertools

- Deelname van de lokale besturen aan de OVC's via een hybride vergadertool

Gerichte evaluaties

- Het operationaliseren van de gerichte evaluaties

Websites

- Duidelijker communiceren op de websites van overheden over de op hun grondgebied van toepassing zijnde plannen, voorschriften alsook de procedures en de mogelijkheid tot informeel vooroverleg

Interne organisatie en expertise VVO

- Inzetten op een performante interne organisatie met de nodige expertise en capaciteit voor een goed vooroverleg en de vlotte behandeling en beoordeling van aanvragen, in het bijzonder voor geïntegreerde aanvragen
- Indien mogelijk het aanstellen van een SPOC voor de aanvrager binnen de VVO vanaf het informeel vooroverleg tot beslissing.

Vlaanderen
is omgeving

Dank je wel

<https://omgeving.vlaanderen.be/evaluatie-van-het-omgevingsvergunningendecreet>

DEPARTEMENT
OMGEVING